SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 6. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 15 Mars 1911. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 31 Årg.

Carl Nordberger.

I förra numret meddelade vi porträtt af en violinmästare, César Thomson, som varit lärare för några af våra yngre svenska bekanta violinister; i detta ha vi att bjuda bilden af en annan sådan mästare och äfven af en hans svenska elev, Carl Nordberger, hvilken tillika lämnat den biografiska uppsats om honom, som medföljer porträttet. Vi må nu först vända uppmärksamheten på denne. Det var i slutet af september förra året, som Carl Nordberger efter afslutade studier i utlandet, gaf en konsert i Musikaliska akademiens stora sal, och detta med betydande framgång. Hans i god skola utbildade, solida teknik, hans stora ton, friska, säkra och klangfulla spel, om god smak och uppfattning vittnande föredrag, kunde ej annat än väcka åhörarnes intresse och bifall. Han spelade då jämte hr Natanael Broman Brahms' A-dur-Sonat, Lalos »Symphonie espagnole», Scherzo och Tarantella af Wieniawski och solo Præludium och Fuga af J. S. Bach. Nyligen medverkade hr Nordberger på en konsert i samma lokal d. 3 mars, då han utförde Vieuxtemps' violinkonsert n:o 4, D-moll, jämte mindre stycken af Lalo och Händel samt en »ungersk dans» af Brahms-Joachim, äfven denna gång med varmt bifall. Att hr Nordbergers konstnärlighet äfven vunnit erkännande utom hemlandet intygas af den framgång han skördade vid en konsert i Köpenhamn d. 25 sistlidna november, då han jämte de ofvannämnda kompositionerna af Lalo, Bach och Wieniawski spelade en sonat af Händel med biträde af den danske pianisten och komponisten Eduard Borregaard, och af mindre saker »Poem» af Emil Sjögren, »Menuet» af Debussy, »Gavotte & Musette» af Tor Aulin och »Albumblad» af Wagner-Wilhelmj. Efter konserten, vid hvilken han var föremål för publikens varmaste bifall, framhöll kritiken i Köpenhamnstidningarne »hans nobla violinton, goda teknik och säkra karaktäriseringsförmåga». Berlingske tidning tillägger att »denne unge svenske konstnär, som kom alldeles okänd, visade sig vara en verkligt beaktansvärd violintalang, hvilken äfven tilltvang sig en vacker seger», Han har äfven konserterat i Prag.

Carl Nordberger är född d. 22 november 1885 i Bollnäs, son af postmästaren Carl Lorenz Nordberger och hans maka, född Nygren, syster till vår bekanta operasångare Helmer Nygren. Efter studier vid Sundsvalls högre allmänna läroverk 1895—1902 och sedan ett år vid högre reallläroverket i Stockholm, gjorde han musikstudier vid musikkonservatoriet i hufvudstaden 1903—1906. Han begaf sig sedan till utlandet och fortsatte sin utbildning i violinspelet i Prag och Wien för den världsberömde violinpedagogen Otokar Sevcik. Efter hemkomsten har herr Nordberger, utom å de nämnda kon-

Otokar Sevcik

Carl Nordberger

serterna här och i de utländska hufvudstäderna, uppträdt i den svenska landsorten och där konserterat på ett femtiotal olika platser. Vi tillägga att hr Nordberger har att spela på en utmärkt och värdefull violin af den ansedde italienska violinfabrikanten Vincenzo Ruger (Rugiero) Cremona 1696. César Thomson, hvilken lärt känna detta instrument, har varit särdeles förtjust i detsamma. En altviolin af samme violinfabrikant egdes af Beethoven.

Otokar Sevcik.

En violinpedagog.

När Jan Kubeliks stjärna gått upp för att med sagolikt glans stråla på den internationella konsthimmeln, vände sig hela den violinintresserade världens uppmärksamhet mot den nye Paganinis läromästare. Otokar Sevcik, som redan då hade en lång pedagogisk verksamhet bakom sig, blef så med ens en världsberömd man. Och än större blef hans namn, när han de följande åren efter Kubeliks succés ytterligare kunde sända elever som Jaroslav Kocian och Marie Hall ut i världen. En dylik teknisk fullkomlighet hos så unga konstnärer hade man förr ej hört, och att det ej blott var något individuelt hos dessa, visade sig snart, då antalet eminenta elever från professor Sevciks »Prager-Meisterschule» år från år växte. Det måste alltså ligga någon »undergörande» metod till grund för de uppnådda resultaten, och då det säkerligen kan påräkna intresse i musikaliska kretsar äfven i Sverige, tillåter jag mig i egenskap af den första svensk, som haft lyckan åtnjuta professor Sevciks undervisning, att berätta ett och annat om min lärare.

Otokar Sevcik (Schevtchik), föddes i staden Horadzowitz i Böhmen 1852. Efter det han absolverat Prager-konservatoriet under Anton Benewitz, dröjde det ej länge, tills hans ovanliga energi och företagsamhet trädde i dagen. Kort tid verkade han som konsertmästare vid Mozarteum i Salzburg och vid den dåvarande »Komische Oper» i Wien, men begaf sig snart på jakt efter lyckan i »det heliga Ryssland». Han hade nämligen ombetts rekommendera någon violinist som solist och lärare till staden Charkow, och beslöt sig, efter att ha kalkylerat de ekonomiska betingelserna, för att själf anla ställningen. Med 75 rubel på fickan anträdde han resan. I Charkow blef han emellertid ej gammal utan företog konsertresor vida omkring i Ryssland, hvilka till slut förskaffade honom plats som professor vid kejserliga Musikskolan i Kiew. Där förblef Sevcik i ungefär 15 år. Ett svårt ögonlidande hindrade honom från offentligt uppträdande, och att den kvalfulla tid, tills hans vänstra öga nödgats bortopereras, kännetecknas af rastlös pedagogisk verksamhet, kan väl blott den fatta, som känner Sevciks okufliga verksamhetsbegär och energi. Under denna tid fullbordade han sin sedermera världsberömda »Schule der Violintechnik», ett verk som på det logiskt mest uttömmande sätt behandlar utbildningen af den vänstra handens teknik. Senare följde »Schule der Bogentechnik» (4000 öfningar för stråken) och hans måhända yppersta verk: Téchnik préparatoir.

Redan under sin Kiew-tid kunde S. glädja sig åt talangfulla elever, af hvilka den numera i London bosatte Zacharewitsch torde gjort sin lärare största hedern. Till verklig storhet blef han emellertid först efter sin återflyttning till Prag (1892), dit han kallats att öfverta ledningen af det ryktbara gamla konservatoriets högsta Violinklass. Efter Kubeliks, Kocians, Floris Ondriceks, Mary Halls och Sevcik-kvartettens (samtliga medlemmar elever af S.) triumfer, blef Prag violinisternas Mekka, och från snart sagdt jordens alla länder strömmade blifvande Paganinis till den nye profeten, som sålunda i rundt tal räknade ett 100-tal elever årligen, däribland flere konservatorieprofessorer, som ville lära känna hans undervisningsmetod — ej blott violinister utan äfven cello-spelare. August Wilhelmj och Hugo Heermann sände sina söner till utbildning hos Prager-Mästaren, Henri Wieniawskis dotter studerade sin faders konst hos honom och Eugene Ysaye m. fl. uttalade sig med högsta beundran om Otakar Sevcik. Denne blef hedersborgare af Prag och en nationell storhet.

Sommarmånaderna tillbragtes i den fagra Böhmerwald (Prachatitz; numera i Pisek), dit den s. k. främlingskolonien troget följde sin mästare. —

Naturligtvis skulle detta allt ej gå Sevcik förbi utan yttre utmärkelser; och när 1909 det gamla dåtills under protektorat af ett privat sällskap (Gesellschaft der Musikfreunde) stående Wiener-konservatoriet blef statsegendom (K. K. Akademie für Musik und darstellende Kunst), kallades han till ledare för densammas nyinrättade »Violinmeisterschule».

Men ljus och skuggor följas åt, och under det att världen allmänt började erkänna Sevcik som samtidens främste violinpedagog, bildade sig från vissa håll en opposition som med ord och skrift uttryckte sin indignation öfver den »fabriksmässiga produktion af virtuoser», som bedrefs vid hans Meisterschule.

Genialitet kan Sevcik lika litet som någon annan lärare bibringa sina elever, men om dessa besitta tillräcklig flit och uthållighet, kunna de vara vissa om att efter afslutade studier hos sin mästare draga ut i världen med de blankaste vapen: en solid teknisk grundval och innegående kännedom om violinlitteraturen, från Corelli till Max Reger. För hvilken gudom och med hvilken personlig öfvertygelse eleven så fäller sin lans är då ej längre lärarens sak. Han har lärt hur man skall arbeta för att nå målet, och däri ligger den Sevcikska metodens hemlighet.

Att Sevcik för det rent mekaniska skulle försumma kantilenans eller den musikaliska fraseringens utbildning kan jag på det starkaste bestrida, ehuru gärna medges, att han väntar därmed, tills lärjungen kommit på en tekniskt och musikaliskt tillräckligt hög ståndpunkt.

De som väl mest bidragit att sätta Sevcik i musikalisk misskredit, äro de pseuvdo-elever, som efter några månader eller ett års studietid hos honom dragit i härnad för att med hans namn som sköldemärke vinna drömda Kubelik-framgångar.

Dessa förhastade framträdanden har det naturligtvis ej stått i hans makt att förhindra, trots den skada de tillfogat honom. —

Som en finkänslig natur har han lämnat de flesta af mot honom riktade angrepp obesvarade, eller indirekt besvarat dem med utsändandet af någon ny talang, som vältaligt nog vittnade om Sevciks oförlikneliga pedagogiska geni, nu senast den unge ryssen Sascha Colbertson. —

Och det är ej blott »stjärnor», som utgått ur hans skola utan hundra och åter hundra violinister, hvilka spridda öfver hela jordklotet blifvit prydnader för mången symfoni- och operaorkester och som eftersökta lärare funnit säkra lefnadsställningar.

Den Sevciska metodens framgång ligger ej dold i »de röda böckerna» allena; först hos mästaren själf kan man förstå den — och förstå hvilket oerhördt arbete, som fordras för att bli herre öfver violinspelets teknik. De vilda rykten, som spridts vidt och bredt, att S. skulle fordra 8—9 timmars dagligt studium af sina elever, äro rena fantasifoster; tvärtom anger han aldrig något visst kvantum tid utan låter hvar och en arbeta så mycket håg och krafter bjuda. Att de flesta dock äro ytterst samvetsgranna och uthålliga, beror väl dels på det exempel som härvidlag utstrålar från läraren, och dels på den sporre som ligger i medvetandet om metodens redan gifna resultat. Att närmare ingå på densamma skulle föra mig för långt, hvarför jag tillåter mig sluta med ett skämtsamt yttrande af S. själf: »Ty så mycket lära sig alla hos mig, att de åtminstone ej kunna förd ärfva blifvande egna lärjungar!»

— — —

Det är en solig sommarmorgon i den lilla staden Pisek i Syd-Böhmen. Tornuret slog just 7. Med händerna på ryggen och en stor paraply under armen marscherar en man med snabba steg från kullarna ner mot staden. Mötande ta aktningsfullt af sig hatten och mannen med den raska gången svarar med ett »mautsta». Det är professor Sevcik som från sin morgonpromenad återvänder till dagens väntande lektioner. Befolkningen vet att

de i honom hylla Jan Kubeliks lärare (— och Kubeliks namn känner hvar rännstensunge i Böhmen —), de veta, att han är en stor man, att han är deras enda nu lefvande landsman, som lockat otaliga främlingar till studier i deras land, och de veta, att de tjäna pengar på dessa främlingar, som »naturligtvis» alla äro millionärer, då de ha råd att betala sina lektioner med 60 kronor i timmen !

— Sevcik är en stor naturdyrkare, som dagligen, oafsedt väder och vind, företager sin långpromenad i det fria, och trots mången tärande olycka har han bevarat sitt väsen ungdomligt gladt och fullt af sprudlande humör. Utom ovannämnda ögonlidande plågades han åratal af en svår halsåkomma, hvarifrån han först för 3½ år sedan befriades af den kände kirurgen och Nobelpristagaren prof. Kocher i Bern

En »modern» människa är S. förvisso ej; Richard Wagners framträdande kallar han »den största lycka för mänskligheten och den största olycka för musiken» och på Max Reger som en tonkonstens nye Messias tror han ej. —

Mot sina elever är han enkel och naturlig, utan den pondus man kunde vänta hos den världsberömde mannen, inför hvilkens starka personlighet alla, som komma i beröring med honom, hysa den respektfullaste vördnad, och bland dem, som med oförgätlig tacksamhet böja sig för Otokar Sevcik som mästare och människa, tecknar sig

Carl Nordberger.

Telemaks friarfärd.

Comedie i 5 akter och 6 tablåer af Jules Lemaître och Maurice Donnay öfversättning af Sven Nyblom. Musik af *Claude Terasse.*

Textinnehåll.

Första akten. En plan utanför Odysseys palats med utsikt åt hafvet med klippig strand i bakgrunden. Till venster ingång till palatset. På en bänk till höger sitter Penelope vid en stickbåge. Odysseys som trädt ut ur palatset kommer i samspråk med den inträdande svinvaktaren och underhåller sig sedermera, då denne aflägsnat sig, med sin gemål Penelope om nytt och gammalt och båda komma öfverens om att det nu kan vara tid på att söka en maka åt sin son, den unge Telemak, och ha på förslag den unga sköna prinsessan Nausikaa, som väntas till konungaparet Menelaus och Helena i Sparta. De aflägsna sig och Telemak inträder efter en misslyckad jakt och yppar i en sång för svinvaktaren-trotjänaren sin längtan efter att få egna en ungmö sin kärlek. En hop folk inträder med en stor kärfve, det är skördefest och Odysseys kallar fram sin hofskald Phemios att uppstämma ett kväde. Denne, en öfver sin konst stolt skaldefigur, sjunger nu till lyran men hans sång tycks Odysseys för allvarsam, han kör ut skalden och uppstämmer själf en muntrare visa, hvarvid kören sjunger refrängen på verserna. När sedan folket aflägsnat sig meddela sig Odysseys och Penelope med Telemak om planerna för hans frieri, och han mottager med förtjusning föräldrarnas beslut att skicka honom bort att fria. Det går så mycket lättare att företaga en sådan resa, som ett sändebud från konung Menelaus kommer med inbjudning från honom och hans gemål till Telemak att gästa deras hof och medför skänker till Odysseys och hans gemål. Dessa gengälda dem med presenter till det spartanska konungaparet, ett svärd till Menelaus och från Penelope en silfverglittrande slöja till Helena. Telemak har gjort sig i ordning till resan, men den, som man vet, reselystne Odysseys vill ej lämna honom ensam utan beslutar följa med trots protesterna af Penelope, som misstänker att han ånyo skall taga sig en tur på ett tiotal år. Odysseys och Telemak bege sig med sändebudet och hans män ned till stranden och segla iväg.

Andra akten. En praktfullt sal hos konung Menelaus med pelare i fonden och där bakom ett förhänge. Konung Menelus, en något skröplig gubbe, (i likhet med Offenbachska operettens) träder in och mottager budskap om att Odysseys och Telemak anländt Hans sköna gemål Helena infinner sig också och båda mottaga nu mycket vänligt sina gäster, hvilka förära dem de medförda presenterna, af hvilka Helena finner sig mycket förtjust öfver den skimrande slöjan. Telemak blir genast betagen i den sköna drottningen. Odysseys uppstämmer under samtalet på Menelaus' begäran Phäakernas stridssång, som han sägs kunna och som Menelaus finner så treflig att hans hofskald, en komisk figur, eftersändes för att lära sig densamma. Han blir förtjust i sången och instämmer i densamma. Helena inträder med Telemak och sina tärnor, som i bakgrunden sätta sig och arbeta med sina sländor. Själf sätter hon sig ned att nysta upp en garnhärfva; Telemak får hålla den, knäfallande och betagen i den sköna drottningen. Förhänget faller. I nästa tablå fortsättes denna scen. Tärnorna få afträda och Telemak yttrar till Helena sin kärlek till henne, som leende påminner den förälskade ynglingen att han kommit dit för att fria till den väntade prinsessan Nausikaa. Emellertid skall Menelaus och Helena fira sina gäster med ett ståtligt gästabud. Små bord dukas fram och nu inträder en hop hoffolk, därjämte ock Alkinoos och Arete med dottern Nausikaa, som föreställes för Telemak, hvilken bemöter henne artigt men tämligen kyligt. Vid de särskilda borden, på hvilka serverats stora skålar med apelsiner och andra frukter m. m. placera sig nu kungligheterna. På ena sidan vid ett bord Helena och Odysseys vid ett annat Menelaus och Nausikaa, på andra sidan Alkinoos och Arete med Telemak. Förhänget i fonden drages undan och man ser en trädgård med en damm i och en hop folk bakom denna, unga flickor i lätta hvita dräkter hoppa fram i salen och springa om hvarandra i yster lek och dans kastande en stor boll emellan sig. När de furstliga personerna stigit upp från sina bord, springa de fram till dessa och börja en bollek med apelsiner efter att ha plundrat faten. Hofskalden har under festen vid Alkinoos inträde dirigerat en kör som uppstämmer den af Odysseys lärda sången.

Tredje akten. En präktig trädgård till Menelaus palats. Midt på scenen en bänk kring en cistern. Nausikaa inträder sjungande om sin kärlek till Telemak och sin sorg öfver hans köld emot henne. Hon aflägsnar sig hvarpå Alkinoos och Arete, samt äfven Menelaus inträda, de förra högst upprörda öfver Telemaks beteende, och hotande att resa sin väg med den illa behandlade dottern, aflägsnande sig i vredesmod. Odysseys inträder och låter Menelaus förstå att han misstänker sonen att ha blifvit kär i en annan, något som den stackars Menelaus ej kan fatta. De aflägsna sig då de höra att Telemak kommer, för att spionera på honom och den äfven inträdande Nausikaa. Telemak visar sig alltjämt oberörd af Nausikaas behag, hvilket förtryter henne. Sedan de helt kyligt skiljas åt, inträder åter Telemak och får se Helena inkomma. Han skyndar emot henne, upprepade gånger förklararande sin kärlek till henne. Hon afvisar leende den älskogskranka ynglingen. Hon vill nu lefva i lugn utan vidare äfventyr. Han skyndar ut förtviflad, förklarande att han ämnar kasta sig i floden Eurotas. Helena skrattar åt honom; det finns inte droppe vatten i Eurotas, förklarar hon. Sorgsen inträder Nausikaa och förebrår Helena att ha tagit Telemaks hjärta från henne. Helena nekar att hon älskar honom. Tvärtom vill hon hjälpa Nausikaa att vinna Telemak och uppgör en plan att hon skall låtsa enlevera sig af denne, men i stället skall Nausikaa, inhöljd i Helenas slöja följa med honom på den bestämda sjöresan. Prinsessan aflägsnar sig. Telemak inträder och Helena säger att hon nu ångrat sig; hon vill låta enlevera sig af honom men han måste lofva att icke under resan tala ett enda ord med henne. Förtjust går han in därpå och de aflägsna sig.

Fjärde akten. Scenen föreställer en strand vid Messinska viken mellan två högresta klippor, nattligt dunkel är rådande. I bakgrunden ser man hafvet med svallande sjöar och af månen belysta vågkammar. Vid sidan af scenen står den i Helenas slöja höljda Nausikaa med en följeslagarinna invid en glödeld. Telemak besvärjer den förmenta Helena att lyfta på slöjan,

men hon springer undan. Telemak följer henne och rycker till slut af henne slöjan, då han i stället till förtviflan och förbittring finner Nausikaa framför sig. I detsamma bryter ett häftigt åskväder ut med täta blixtar och dunder. Nausikaa faller ned till jorden, i det berget öppnar sig och i en grotta visar sig Minerva i stark belysning, hotande Telemak. Denne faller nu på knä vid Nausikaa, sökande återväcka henne till lif. Han har nu fattat kärlek till henne, och då hon vaknar till lif sluter han henne i sin famn. Sjömännen, som fört dem dit, kallas fram och få befallning att föra honom och hans trolofvade till Itaka, hvarefter alla skynda ned till stranden.

Femte akten. Samma plats som i den första framför Odyssevs palats. Odyssevs kommer åter från sin resa, som till Penelopes belåtenhet ej räckt så länge, hvarför han gladt välkomnas af sin gemål, nu inträda också Telemak och Nausikaa, som glädja dem med att de nu blifvit ett par. Småningon sumlas allt folket och äfven Menelaus med Helena, Alkinoos med Arete och lyckönska de unga tu. Unga tärnor inträda med bröllopsfaklorna. Helena ställer sig midt på scenen vid ett där placeradt altare, hvars eld hon tänder med en fackla, det unga paret knäfaller framför altaret och förenas högtidligt under sång och jubel. — Detta är hufvudsakliga innehållet af komedi-operettens handling.

Från Rivieran.

Federico Carása. Hirchmanns »La danseuse de Tanágra» etc.

Vi hafva denna gång att för Sv. Musiktidnings läsare presentera ännu en helt ung, men mer än synnerligen lofvande spansk tenorist, som ej allenast i fråga om sin charmanta apparition på ett högst påfallande sätt erinrar om den åtskilligt äldre, celebre italienske sångaren *Giuseppe Anselmi*, denne i alla hänseenden, speciellt på grund af det mest deliciösa »mezza voce»-föredrag, snart sagdt ideale tenor-»divo», hvilken den förre till och med öfverträffar i mångsidighet, i det han till sina glansroller jämväl kan räkna Raoul i »Hugenotterna» samt Lohengrin och Tannhäuser. Med sin härliga, ännu helt friska och synnerligen välklingande samt i bästa italienska skola utbildade stämma och sin utomordentligt fängslande dramatiska framställning har Carása, som redan med stor framgång låtit höra sig både i Europa och Amerika, vid sitt första uppträdande å »Casino» i *Nice* under förra hälften af denna månad i »Pajazzon», »På Sicilien», »Tosca» och »Bohême», hvarest äfven Anselmi har några af sina favoritpartier, rönt ett rent af entusiastiskt bifall.

Nyssnämnda stads »Opéra» har samtidigt presterat sin stora nyhet för säsongen, *Henri Hirchmanns* lyriska dram La danseuse de Tanágra. En både dramatiskt och musikaliskt ganska starkt kryddad anrättning, har densamma haft en glänsande, men sannolikt mera efemär »succès» hos denna teaters kosmopolitiska publik, särskildt i jämförelse med samma scens noviteter under de senaste två åren, hvaraf Nougués' likaledes ett klassiskt ämne behandlande »Quo vadis» är öfverlägsen redan genom sitt storslaget intressanta innehåll, äfvensåsom Duponts ultramoderna »La glu» med en vida högre grad af originalitet och dramatisk kraft.

Född i Paris 1873, har Hirchmann redan hunnit med att komponera en hel del, i främsta rummet sin öfver ett tusental gånger å »Variétés» därstädes representerade »La petite bohême», vidare arbeten för »Opéra-Comique» m. fl. teatrar, musik till åtskilliga baletter, etc. etc.; f. n. håller han på att afsluta partituret till »Madame la Maréchale», hemtad från Sardous »M:me Sans-Gêne». Sceniskt i det hela ett särdeles effektfullt verk, utgör »La danseuse de Tanágra» en af den högst produktive *Paul Ferrier** författad, i formellt hänseende tämligen bristfällig dramatisering af *Félicien Champsaurs* sensationella antika sedemålning »L'orgie latine«.

Pjesens hjälte och hjältinna äro ett ungt kärlekspar, Sepéos, höfding för ett egyptiskt zigenarband, som vid densammas början slagit läger utanför Romas murar, och hans trolofvade Karysta, en till truppen hörande italiensk danserska, men den egentliga hufvudpersonen är emellertid Messalina, för hvars vällust och grymhet de till sist falla offer. Förgäfves söka de genom flykt undgå uppfyllelsen af Sepéos' gamla mors förutsägelse, att Karysta skall dö efter att ha dansat ytterligare tre gånger; deras olycksöde bringar i deras väg den fatala romerska kejsarinnan, hvilken begärligt åstundar den mörkhyade ynglingen, liksom hennes gunstling, den utsväfvande romarkonsuln Sílius, till hvarje pris vill äga den fagra Karysta.

Om än ej vidare originell eller melodiskt inspirerad, är Hirchmanns musik från teknisk synpunkt synnerligen briljant, af en präktig orkestral kolorit och med en ypperlig behandling af olika instrument, icke minst harpans ljufva toner. Särskildt lyckade äro ock de erotiska scenerna, hvarjämte vi må framhålla Messalinas effektfulla första entré, ackompagnerad af flöjter och cymbaler.

Till framgången bidrog i väsentlig mån det ypperliga utförandet, hvars koryféer utgjordes af damerna *Mariette Mazarin*, en syperb Messalina, och *Angèle Pornot*, en älsklig Karysta — med sin trefaldiga dans ett äfven från koregrafisk synpunkt krävande parti — samt tenoren *David Devriès*, en magnifik Sílius, den förstnämnda från Paris' Stora opera, de båda senare från »Opéra-Comique», icke förglömmande orkestern under *Maurice Dobbelaers* samvetsgranna ledning. Uppsättningen var utomordentligt lysande, och de fem tablåernas vackra dekorationer framkallade varma applåder.

Perfektionen af *Monte Carlos* opera och klassiska konserter har blifvit snart sagt proverbial. Till närvarande säsongs förnämsta »succès'er» hör *Offenbachs* »chef-d'oeuvre» Les contes d'Hoffmann (»H:s äfventyr»). I sin af ett äkta romantiskt ämne inspirerade, deliciöst romantiska »svanesång» höjer sig löjets korade öfverstepräst till en rent fantastisk drömvärld . . . skada blott, att denna något rafflande skapelse ej fullt kan fritagas från ett visst, om ock raffineradt effektsökeri. I titelrollen äfvensom sina tredubbla uppgifter af Coppelius-Dapertutto-döddoktorn Mirakel och Olympia-Giulietta-Antónia excellerade hrr *Rousselière* och *Dangés* samt frk. *Marthe Régnier*. Sistnämnda redan å talscenen renommerade konstnärinna hade här sin andra debut såsom sångerska och, med sitt charmanta organ fullständigt behärskande ett för det allra högsta registret komponeradt, ytterst kinkigt koloraturparti, inkarnerade hon med verkligt utsökt delikatess Hoffmanns olika flammor.

En händelse, hvilken nästan ser ut som en tanke, är det faktum, att *Boitos* opera Mefistófele är ett i jordens förnämsta spelhelvete synnerligen guteradt repertoarstycke. Faust och Margareta-Helena hade i italienske tenoren *Rináldo Grassi* och amerikanska sångerskan *Edith de Lys* utmärkta tolkar, men hufvudet högre än sina medspelande, ej allenast i bokstaflig bemärkelse, var den väl oöfverträfflige ryske basisten *Fedor Chaliapín*, en titaniskt storslagen representant för det ondas princip, isynnerhet i Valpurgisnatt-scenen, där jämväl liksom i prologen med tillhjälp af ljusbilder framkallade andeuppenbarelser gåfvo en verkligt underbar illusion.

Till förmån för italienska kolonien i Monte Carlo har i år f. f. g. därstädes, förträffligt återgifven i främsta rummet af *Lucienne Bréval*, uppförts *Reyers* präktiga lyriska dram Salambó, för hvilken emellertid dess operascen tyvärr är alltför inskränkt. — — En stor konstnjutning var att vid den senaste af de alltjämt af *Léon Jéhin* så mästerligt dirigerade konserterna höra den geniale polske violinvirtuosen *Bronislaw Hubermann*, särskildt på grund af den sällsynta känsla, han vet att inlägga i sitt tekniskt fulländade spel.

Anteros.

* Den franska adaptionen af »Trollflöjten» härom året lär varit hans 123:e libretto.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

Mars
1. Wagner: *Tannhäuser.*
2. Puccini: *Bohême.* (Rodolphe: hr Otto Wolf, gäst; Mimi: frk. Hörndahl.)
4. Bizet: *Carmen.* (Don José: hr Otto Wolf, gäst.)
5. E. d'Albert: *Izeyl.* Festföreställning.)
7. Gounod: *Faust.* (Faust: hr Otto Wolf, gäst; Margareta: fru Lizell; Mefistofeles: hr Sjöberg.)

8, 10, 12, 14. Claude Terasse: *Telemaks friarfärd,* komedi i 5 akter, 6 tabléer, af Jules Lemaître och M. Donnay. Öfvers. af Sven Nyblom. (Helena, Penelope, Nausikaa, Arete: fruar Järnefelt, Lizell, frkn. Osborn, Karlssohn; Odysseus, Menelaus, Telemak, Alkinoos: hrr Wallgren, Stiebel, Stockman, Sjöberg; Eurymedusa, Phylo, Alkippe, Adreste: fruar Jahnke, Bartels, Högberg, frk. Hörndahl; Phemios, Hemistikos: hrr Svedelius, Ericson; Eumäos, Podasochus, Styrax, Etoneus, Asphalion: hrr Lennartsson, Mandahl, Grafström, Gustafson, Widerfelt; Minerva: Luise Colma.)

9. Leoncavallo: *Pajazzo.* (Canio: hr Otto Wolf, gäst.) Balett: *Festen hos Thérèse.*
11. Puccini: *Madame Butterfly.*

Oscarsteatern.

Mars 1—14. Leo Fall: *Julia.*
5, 12. *Ljungby horn.* (Matiné.)

Musikal. akademien.

Mars 3. Konsert till förm. för Kvinnliga Kontorist- och expeditföreningens pensionskassa. Medverkande: sångerskorna fru Otti Pegel, miss Essie Case; frk. Stina Holm (deklam.); operasångaren Sven Nyblom, hr Nils Fahlman, violinisten Carl Nordberger.

6. Konsert af pianisten frök. Tilli Wall. Biträdande: violinisten Sven Kjellström.

Vetenskapsakademien.

Mars 4. Konsert af barytonsångaren Johan Ljungquist. Biträdande: fru Anna Lang, hr Olli Suolahti.

14. Konsert af pianisten Kerstin Runbäck. Biträdande: sångerskan frk. Ebba Nyström.

Den tyske tenorsångaren Otto Wolfs gästspel afslöts med Canio i »Pajazzo», en roll som jämte Rodolphe hörde till hans bästa här. Ehuru begåfvad med stark och rätt behaglig stämma, som behandlades vårdadt, gjorde han med sin satta och fylliga figur ej något märkligare intryck i dramatiskt hänseende. Operans sista nyhet »Telemaks friarfärd» hade premiär på en abonnemangsdag inför fylld salong i närvaro af konungen och en stor del af det kungliga husets medlemmar samt konungens gäster, konungen och drottningen af Danmark med tre deras barn, en prins och två prinsessor. Den muntrande komedien med de gemytliga grekiska kungarne och den lilla kärlekshistorien roade synbarligen publiken och vann liksom utförandet rätt stort bifall. Någon sträng måttstock får icke appliceras på en komedi-operett af detta slag, men den vanliga operetten med dess slippriheter och trivialiteter står den vida öfver. Spelet var godt å alla sidor och goda sångkrafter skötte de vokala partierna, som delvis voro rätt underhållande med stöd af en rätt välljudande orkester. Dekorationerna erbjödo en god ögonfägnad. Pjesens innehåll ha vi på ett annat ställe i detta nummer relaterat. Penelope och Helena hade utmärkta representanter i fruar Lindberg och Järnefelt, likaså Odysseus och Menelaus i hrr Wallgren och Stiebel. Det unga paret Telemak och Nausikaa återgåfvos behagligt till sång som spel och apparition af hr Stockman och fröken Osborn. Af de bägge hofskalderna gjorde hrr Svedelius och Ericson roliga figurer. Fröken Karlsson som Arete och hr Sjöberg som hennes gemål Alkinoos fyllde väl sina platser och balletten gjorde sin sak förträffligt. Beträffande musiken hade fröken Osborn, hrr Stockman och Wallgren rätt underhållande solosånger, Helenas tärnor hade en högst intagande ensemble vid sina sländor, äfven duetter, körer och en del annan musik, likasom mellanspel i orkestern läto väl höra sig, om ock musiken i sin helhet ej är särdeles originell och i lätt stil.

Af andra Terasses verk för scenen må nämnas operetterna »Ambassadören» uppförd å Oscarsteatern 1907, »Der Kongress von Sevilla, uppförd i München 1906, »Die Arbeiten des Herkules», gifven 1908 i Leipzig.

Oscarsteaterns »Julia», som nu gått 25 gånger öfver scenen, är en oförargligt glad operett med ett och annat välklingande musiknummer. Fröken Berentz är förträfflig som »Puppenmädchen», hr Ringvall mycket rolig som teaterdirektören, likaså fru Meissner samt hrr Allum, Ullman och Barklind i sina roller.

Konsertrevy. En för oss ny komponist och komposition presenterades d. 14 febr. i Musikaliska akademien med Filharmoniska sällskapets utförande af Wolfrums »Weihnachtsmysterium».

Philip Wolfrum, född 1855, är sedan 1898 professor i musikvetenskap i Heidelberg och har gjort sig känd som flitig kompositör af orgelmusik, kammarmusik, större körverk och solosånger. Detta »julmysterium» innehåller i första afdelningen 1 Förspel, hvarpå följer en kör »Ehre sei Gott in der Höhe»; 2. Die Ankündigung des Engels; 3. Marias Lobgesang; 4. Mellanspel för 2 instrument; 5. Die Geburt Jesu; 6. Die Verkündigung des Engels an die Hirten. Andra delen: 7. Einleitung. »Dem aller Weltkreis nie beschloss, der liegt in Marien Schoss; 8. Maria an der Krippe; 9. Die Hirten bei der Krippe: 10. Die drei Könige aus dem Morgenlande; 11. Schluss-Scene »Dies ist der Tag, den Gott gemacht».

Innehållet är, som man kan förstå, den bibliska berättelsen om Jesu födelse med änglaförkunnelsen, Marias lofsång, ängelns förkunnelse för herdarna, Maria och herdarna vid krubban och berättelsen om de tre konungarna från Österlandet. Efter förspelet insätter kören ett kraftigt och välljudande »Ehre sei Gott in der Höhe», med en mycket trivial mellansats: »Fröhlich seid und jubiliret», hvarpå följer ett ganska långt mellanspel i orkestern. Berättelserna innehöllo, som vanligt i sådana oratorier, en torr och föga uttrycksfull musikalisk deklamation. Vacker musik innehåller i n:o 5 växelsången mellan Maria och Josef likasom inledningen till andra afdelningen, herdelåten för orkester före herdarnes framträdande till krubban, och den ganska ståtliga slutkören med stegrad kraft. Marias monolog (n:o 8) är en något konstlad vision om Jesusbarnets framtida förföljelse af judarne och korsdöd. Oratoriet hade vid utförandet goda solister i fruar Pegel och Hultman, frkn Ebba Nyström (Maria) och Rohnström samt hrr Nyblom (evangelisten), Husberg, Fahlman och Norrby. Hofkapellmästaren Järnefelt anförde det hela under hofkapellets medverkan. Utförandet var i allo värdt beröm, och publikens bifall efter oratoriets slut gaf erkännande däråt.

Musikföreningens senaste konsert under prof. Nerudas ledning, som vanligt, gafs för full salong. Med anledning af att Franz Liszts födelsedag inträffade för 100 år sedan, d. 12 okt., och hans dödsdag, d. 31 juli för 25 år sedan, hade hans oratorium »Kristus» upptagits på programmet. Till följd af verkets ursprungliga längd hade en del uteslutningar vidtagits vid utförandet, enligt kompositörens egen anvisning. Oratoriet uppfördes här af Musikföreningen i mars 1906. Det sönderfaller i tre afdelningar. I Kristus födes. 1. Orkesterinledning. 2. Pastoral och änglarnas budskap; 3. Hymn: »Stabat mater speciosa»; 4. Herdesång vid krubban; 5. De heliga tre konungar; II Kristus lär och verkar. 6. Saligprisandet; 7. Bönen »Fader vår»; 8. Kyrkans grundläggande; 9. Undret; 10. Intåget i Jerusalem; III Kristus lider och uppstår. 12. »Stabat mater dolorosa; 13. Påskhymn; 14. Resurrexit. Oratoriets mest framstående satser äro orkesterns, om också äfven vokala skönheter här och där uppenbara sig. Orkesterinledningen är något enformig men herdesångens pastoral och de heliga konungarnas intåg äro anslående och väl instrumenterade orkesternummer. Af vackra vokala partier kunna påpekas änglarnas budskap »Gloria in excelsis» och »Stabat mater speciosa», Saligprisandet och Påskhymnerna i gammal stil, Benedictus och delar af »Stabat

mater dolorosa». Mycket i oratoriet är ställdt på pompös effekt och kraftyttring. Kören skötte sig oaktadt svårigheterna väl, hofkapellet spelade förträffligt som vanligt och i fruarna Claussen och Högberg samt hrr Malm och Wallgren hade vunnits solister af rang. Prof. Neruda ledde det hela med säker hand och kunde med så mycket större rätt taga åt sig det intensiva bifallet vid konsertens slut, som han denna dag i 20 år varit Musikföreningens dirigent och ledt 60 dess konserter. Den personliga jubileumshyllningen åt honom tog sig ock uttryck i förärandet af tre praktfulla lagerkranser.

En ganska angenäm konsert, med omväxlande program och goda krafter som medverkande, ägde rum d. 8 mars i Musikaliska akademiens stora sal till förmån för »Kvinnliga kontorist- och expeditföreningens pensionskassas understödsfond». De medverkanda voro sångerskorna fru Otti Pegel och miss Essie Case, operasångaren Sven Nyblom, barytonsångaren, löjtnant Erik Elfgren, tenorsångaren Nils Fahlman, violinisten Carl Nordberger och pianisten Natanael Broman (ackomp.) Konserten inleddes med violinkonsert, D-moll, N:o 4 af Vienxtemps, spelad af vår unge framstående violinist Carl Nordberger, som föröfrigt under aftonen utförde Andante af Lalo, Menuett af Händel och en ungersk dans af Brahms-Joachim. Skådespelerskan Stina Holm deklamerade ett par dikter af Fallström, fru Otti Pegel sjöng Peterson-Bergers »Jungfrun under lind», Sjögrens »I de sidste Øjeblikke» och »Jeg giver mit Dikt till våren», löjtnant Elfgren sjöng Peterson-Bergers »Böljeby-vals» och Griegs »Efteraarsstormen». Hr Sven Nyblom sjöng (på italienska) Aria ur »Bohème» och Siciliana ur »Cavalleria rusticana» och blef mycket firad för utförandet af dessa. En öfverraskning, rätt angenäm, erbjöd slutnumret, därvid man fick göra bekantskap med en ung engelsk sångerska, miss Essie Case, som med sympatisk stämma och betydande talang utförde den stora och svåra koloraturarian ur »La traviata». Sångerskan har otvetydiga anlag för koloratur, om än icke fullt behärskad ännu, såsom den något sväfvande drillen visade. Hon lär vara fru Hofers elev härstädes.

En ung pianist, som studerat vid konservatoriet här, fröken Tilli Wall gaf i samma lokal konsert d. 6 mars med biträde af violinisten Sven Kjellström. Hon ådagalade en rätt utbildad färdighet och torde ej vara utan anlag men hennes program var något pretentiöst med nummer, som det fordras stor virtuositet och konstnärlighet till att bemästra. Efter en violinsonat, G-moll, af J. S. Bach, utfördt af henne och hr Kjellström, spelade hon Beethovens Sonat op. 109. Ballad af Ans'orge, Ricordanza af Liszt samt af Chopin Etude, C-moll, Nocturne, Fiss-dur, Impromptu, Gess-dur och Ass-dur-polonäsen. Hr Kjellström spelade dessutom Tartinis »Trille du diable». Konserten var tämligen talrikt besökt.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Operans senaste gäst, tenorsångaren hr Otto Wolf, afslutade sitt gästspel d. 9 mars såsom Canio i »Pajazzo».

Herr John Forsell är engagerad för ett nio dagars gästspel i Köpenhamn under maj månad.

Konservatoriekonsert. Enligt uppdrag af Musikaliska akademien anordnar musikkonservatorium med elever och f. d. elever kör- och orkesterkonsert i akademiens stora sal den 4 april. Programmet upptar Brahms' Schicksalslied och Cherubinis Requiem för och orkester samt Mozarts symfoni i G-moll. Dirigent blir första hofkapellmästaren Conrad Nordqvist. Konserten ges till förmån för akademiens stipendiekassa, hvadan nettobehållningen kommer att såsom stipendier utdelas åt musikkonservatoriets elever.

Arvid Ödmann, som under decennier varit vår Operas mest firade tenorsångare, har nu lämnat densamma och kommer att i höst med en recett taga farväl af dess scen. Hr Ödmann har på senaste tid uppträdt som gäst i Berns' salong för fulltalig publik och har antagit erbjudande att för 200 kr. pr afton i början af april sjunga tre kvällar på Valand i Göteborg.

Vigsel förrättades d. 11 mars mellan operasångerskan fru Magna Lykseth och friherre Karl Skogman. Efter bröllopet lära de nygifta företagit en resa till hennes hemland Norge.

Sångafton gifves d. 17 mars af Elsa Rydin-Öberg med biträde af pianisten frk. Märtha Ohlson.

Albert Lindström, den framstående organisten i Jakobs kyrka, gifver därstädes en konsert, söndagen den 19 mars under medverkan af miss Essie Case och löjtnant Erik Elfgren.

Algot Haquinius, pianist och elev af konservatoriet, ger konsert d. 10 april i Musikaliska akademiens stora sal.

Emil Sjögren kommer att ge två konserter här i april. Den första en sonatafton med sång, d. 1 april, den andra en pianoafton med sång. Å den första gifves en ny violoncellsonat. Medverkande äro fru Dagmar Möller, violoncellisten frk. Ninie Wærnér, löjtnant Elfgren och hr Sven Kjellström.

Musikhistoriska museet har af en sammanslutning af beundrare af fru Matilda Jungstedt fått emottaga en högst värdefull gåfva, bestående af det förut i pressen omnämnda, af professor Julius Kronberg målade oljefärgsporträttet af den uppburna sångerskan som Orfevs i Glucks opera. Det framställer det ögonblick då Orfevs, sökande efter Enrydice går fram bland underjordens demoner, som söka hindra hans färd. I gåfvobrefvet uttalas den önskan att en hvar i sin mån måtte bidraga till främjande af Musikhistorisks museets vackra syfte.

I dessa dagar har museet därjämte som gåfva från svenska ministern i Japan, envoyéen Gustaf Wallenberg, fått mottaga några mycket intressanta och för det fjärran landet karaktäristiska musikinstrument, bestående af det japanska citterinstrumentet Biva, det i Japan mycket brukliga stränginstrumentet Koto, den egendomliga munorgeln Sho samt en tvärflöjt af bamburör.

Bland museets öfriga förvärf under det senaste halfåret märkas en luta från 1600-talet, försedd med den för denna tid karaktäristiska bakåtböjda halsen, en spansk bandurria från förra århundradets midt, en mandola (basmandolin) samt en altviol tillverkad år 1805 af instrumentmakaren Daniel Wickström i Stockholm, det sistnämnda instrumentet skänkt af direktör Carl Axel Söderlund.

Museet hålles liksom förut öppet söndagar kl. 1—3 och onsdagar kl. 1—4 e. m.

Populära konserter hafva förekommit i år liksom föregående år, nämligen de som tillhöra »borgarskolans serier», om onsdagarne i Victoria-salen, »populärkonsertförbundets» om lördagarne i Vetenskapsakademien samt norra och södra Arbetarinstitutens om söndagarne i deras resp. lokaler. Borgarskolans program med inledningsföredrag ha hållit sig till en viss tidsperiod, nationalitet, diktare (med musik till dikterna) eller kompositör. Så gafs d. 11 jan. en *Wennerbergs* afton med inledning af d:r Karl Valentin, sånger ur »Gluntarne» af Upsalastudenter, hans »Auerbachs källare» för soli och kör med hr John Husberg som solist. Ackompagnemanget utfördes af dir. V. Wiklund och d:r Valentin. D. 18 jan. gafs en *Gustaviansk* afton med inledningsföredrag af d:r Sven Söderman, Kellgrensuppläsning af dir. Axel Collin, Bellmanssång till luta af hr Albin Lindahl, Arior och duetter ur Gustavianska operor och vådeviller under vokal medverkan af frök. Ebba Nyström och amanuens Einar Bergström. Därpå följde en annan *Gustiviansk* afton äfven med inledande föredrag af d:r Söderman. Då representerade författare voro Kellgren, Leopold, fru Lenngren, Hallman, och tonsättare: Pergolese, Gluck, Naumann, Åhlström.

För uppläsningarne medverkade intendenten Nils Personne, med sång frök. Nyström och hr John Husberg. D:r Valentin ackompagnerade. Biljettprisen till dessa aftnar ha varit 50 öre till kr. 1: 50.

Populärkonsertförbundets konserter ha gifvits till pris af 50 eller 75 öre. Medverkande vid dessa ha varit sångerskorna Anna Hammarstedt, Lisa Apelbom-Köhler, sångarna Joh. Ljungquist, John Husberg, Albin Lindahl (till luta), pianisterna fru Kerstin Sandbaum-Strömberg, Ruth Andersson, hr Sigfrid Laurin, violinisten Olof Ekvall, violoncellisten frök. Nini Wærner, finske kantelespelaren Olli Suolahti, frök. Thyra Dörum (recitation) m. fl., och ackompagnemanget har skötts af hr Adrian Dahl.

Vid norra Arbetarinstitutets instrumental- och vokalaftnar ha medverkat sångerskorna fru Otti Pegel, frök. E. Nyström, sångaren löjtn. M. Öhman, violinisten hr E. Nordberger, pianisterna fru Sandbaum-Strömberg, hr Edv. Svensson, violoncellisten frök. Nini Wærner, frök. Dörum m. fl. Inträdesafgiften till dessa är 25 öre.

Närmare uppgifter om programmen till dessa populära konserter, som stå utom testningskritiken, kunna här icke meddelas. Till sådana populära musiktillställningar kunna ock räknas kyrkokonserter, sådana som en »Stor militärkonsert» i Östermalmskyrkan d. 22 jan., S. S. U. H.-körens i samma kyrka, hvarvid utfördes Advents-hymn för solo, kör och orgel af E. Sjögren, Hallén's »Juloratorium» och solosånger. Sångsolister vid denna voro frök. E. Nyström och löjtn. M. Öhman. Äfven kan nämnas en sådan konsert i Johannes kyrka för välgörande ändamål, då operasångaren John Forsell biträdde. I Oscarskyrkan har dess organist, Patrik Wretblad, gifvit flere orgelkonserter, då äfven violin- och sångnummer förekommit på programmen.

Göteborg. Ranftska operaturnén har fortsatt uppförandet af »Zigenarkärlek» till slutet af februari. Från 1 till 7 mars har den uppfört »Madame Butterfly» med frk. Falk i titelrollen, hr O. Strandberg som Linkerton och hr Strömberg som Sharpless. På Nya teatern har fru Sigrid Eklöf Trobäck fortsatt sitt gästspel med »Wienerblod», »Carmen», »Kolhandlarne», »På Sicilien» och »Cornevilles klocker». Folkteatern har gifvit »Den svaga sidan».

Göteborgs Symfoniorkester gaf d. 26 febr. populär konsert med följande program: 1. Beethoven: Uvertyr till »Coriolanus»; 2. Rietz: konserstycke för oboe (hr Eng. Trulleman) och ork.; 3. J. Svendsen: Norsk kunstnerskarneval; 4. Boïeldieu: Uvertyr till »Jean de Paris»; 5. Air med variationer för harpa (frk. Ydén), bearbetad af J. Thomas; 6. Saint-Saëns: »Suite algerienne» (Aftonstämning, Fransk militärmarsch). Vid senaste symfonikonserten d. 1 mars dirigerade hr Aulin och hr Stenhammar uppträdde som solist, utförande sin Pianokonsert n:o 2, D-moll. För öfrigt utfördes Symfoni af Brahms, E-moll, n:o 4, samt Beethovens »Leonora»-uvertyr n:o 3. Vid populär konserten d. 5 mars utfördes 1. Weber: Uvertyr till »Euryanthe»; 2. Mozart: konsert för violin (hr Aulin) A-dur; 3. Beethoven: Symfoni n:o 4, A-dur, D. 4 mars gafs konsert af sångerskan frk. Karin Lindholm med biträde af harpisten frk. Ydén. Programmet upptog sånger af gamla italienska och franska mästare samt af Schumann, Brahms, Norman, Peterson-Berger, Sjögren och Sibelius. Pianisten frök. Math. Bohle ackompanjerade. Hr John Forsell hade till den 14 mars annonserat en konsert, men denna blef tills vidare uppskjuten.

Från våra grannland.

Helsingfors. Mars 1—10. Denna månad har hittills varit mycket rik på musik. Den finske violoncellvirtuosen, numera orkesterdirigenten, Georg Schneevoigt har därvid varit dominerande. Han har nu sin verksamhet i Riga, och med sin 60 man starka Riga-orkester har han här gifvit fr. 4 till 9 mars tre stora symfonikonserter och föranstaltat uppförandet på Svenska teatern af Puccinis »Bohême», fem aftnar från 7—12 mars. I denna opera hade han vunnit för Mimis parti fru Minnie Nast från Dresden-operan, Musette återgafs af fru Dora Augsburg, Rodolphe af en utmärkt tenor Leon Lafitte (med en till höga diss uppgående stämma). Marcel utfördes af kammarsångaren Pleschke, Collin af Hjalmar Frey, Schaunard af hr Hammar. Finska teatern har af musikpjeser fortsatt med »Regementets dotter» och »Värmländingarne». På Apolloteatern har fru Anna Norrie-Verdier gästat i »Kolhandlarne», hvari hon återgifvit sin glansroll Thérèse, hr Axel Hanson Pierre, samt uppträdt i »Niniche» som grefvinnan Corniska, hvari Gregoire utförts af hr Verdier.

Kammarsångaren John Forsell gaf tin 2:a konsert här d. 2 mars å Finska teatern med biträde af Filharmoniska orkestern. D. 6 gaf Filharmoniska sällskapet sin 9:de Symfonikonsert med hofkapellm. Armas Järnefelt som dirigent. Programmet upptog: 1. J. S. Bach: Suite, H-moll; 2. Mozart: Symfoni n:o 38, D-dur; 3. Beethoven: Symfoni n:o 5. Hr Järnefelt dirigerade äfven d. 7 en af de populära konserterna i Societetshuset, annars vanligen under ledning af hrr Kajanus och Sitt. D. 9 gafs konsert af sångerskan Maija Akerman med biträde af pianisten O. Merikanto.

Kristiania. Mars 1—11. Nationalteatern har uppfört »Kongens hjærte» två söndagar sasom barnföreställningar och annars haft dramatiskt program. Fahlströms teater har fortsatt med »Zigenarlif», Centralteatern med »Svein Uræd». Göteborgs Symfoniorkester har gifvit 3 konserter här i Logens stora sal. Första konserton d. 7 hade följande program: 1. Weber: Uvertyr till »Euryanthe»; 2. Mozart: Konsert för violin (hr Aulin) och orkester, n:o 5; 3. Wagner: En festuvertyr; 4. Beethoven: Symfoni n:o 4, B-dur. Herr Stenhammmar dirigerade. Andra konserten, dagen därpå, gafs 1. Beethoven: »Leonora» uvertyr n:o 3; 2. Brahms: Symfoni n:o 4, E-moll; 3. W. Stenhammar: Konsert för piano (hr Stenhammar) och orkester, n:o 2; 4. Smetana: Uvertyr till »Die verkaufte Braut». Sista konserten, d. 9:de, en »folkkonsert», hade följande program: 1. Schubert: Symfoni, H-moll; 2. Beethoven: Romans, Mozart: Rondo, båda för violin (hr Aulin); 3. Berlioz: Menuet, Sibelius: Valse triste; 4. Weber: Uvertyr till »Oberon»; 5. C. Franck: Variations symphoniques för piano och orkester; 6. Wagner: Uvertyr till »Tannhäuser». D. 6 och 10 gåfvos konserter i bröderne Hals' konsertsalong af den polske pianovirtousen Michael Zadora, hvars program bl. a. upptog Chopins sonat H-moll, Liszts Fantasie öfver »Robert le diable» och valser, Beethovens Ecossaisen och två kirgisische Skizzen af konsertgifvaren.

Köpenhamn. Mars 1—10. Kungl. teatern har af pjeser med musik denna tid uppfört »Tannhäuser», »Ungdom og galskap», »Livjægerne paa Amager» och »Maskerade». Vid Palä-konserten d. 5 utfördes Beethovens Symfoni n:o 3, Joh. Ha'vorsens Suite ur »Fossegrimen» med solo för Hardangerfiol (hr Schnedler Petersen) samt Svendsens »Norsk Rhapsodi», n:o 3. Vid Privat kammermusikforenings konsert d. 8 utfördes kvintett, C-dur, af Joh. Svendsen jämte sånger och pianostycken. D. 9 gafs konsert at sångerskan Ella Frederiksen. D. 24 väntas hit Richard Strauss som dirigent för en orkester af 100 man. Konsertprogrammen upptaga Beethovens »Leonora»-uvertyr n:o 3 och A-dur-symfoni, af Rich. Strauss »Don Juan»-Fantasi, »Tod und Verklärung».

Från andra land.

Berlin. Leoncavallos »Maja har upptagits på Kgl. operan; för första gången i Tyskland.

Weimar. Ad. Adams »Konung för en dag», som i Tyskland är föga känd, har uppförts här och vunnit lifligt bifall.

Wien. Folkoperan har med god framgång uppfört Leo Blechs »Alpenkönig und Menschenkind.

London. Nästa operasäsongen i Coventgarden-teatern eger rum fr. 22 april till 29 juli med franska och italienska verk: »Carmen», »Faust», »Louise» (Charpentier), »Pelléas et Mélisande», »Romeo och Julia», »Simson och Delila», »Thaïs» (Massenet) samt »Bohême», »Madame Butterfly», »Tosca» och Puccinis nya opera »Flickan från fjärran vestern», »Aida», »Otello», »Traviata», »Rigoletto», »Barberaren i Sevilla», »Lucia di Lammermoor», »Pajazzo» och »Cavalleria». I början af juli kommer kejserl. ryska baletten från Petersburg att första gången gästa i London.

Hans Richter drar sig tillbaka. Den berömde kapellmästaren Hans Richter, bekant här sedan han 1902 dirigerade ett par konserter på Operan, ämnar på grund af försvagad hälsa helt dra sig tillbake från det offentliga musiklifvet, meddelar ett Londontelegram. Richter, som på sin tid dirigerade »Niebelungenringen» vid dess första uppförande i Bayreuth och som många år varit Wagnerdirigent yid operan i Coventgarden, träffades i fjol af en nervattack som tvingade honom att midt under oparasäsongen nedlägga taktpinnen. Då han misströstar om att helt kunna återvinna sina krafter, har han nu beslutat att alldeles träda tillbaka från sin dirigentverksamhet. Han kommer att för framtiden bosätta sig i Tyskland.

OBS.! Vacker nyutkommen musik!

MENDELSSOHN-ALBUM

för piano, innehållande:
Klavierstück, Scherzo, Gondellied med *Felix Mendelssohn-Bartholdys* porträtt. Pr. Kr. **1: 25.**

I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

Å **Expeditionen** och i **musikhandeln** finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af
Robert Schumann.
Pris kr. 1: 25.

Pianostycken: ***Inträde i skogen*** — ***Jägaren på lur*** — ***Fughetta*** — ***Småstycke*** — ***Fantasi-Dans*** samt sång: ***Folkvisa*** med svensk och tysk text.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

Pianomagasin

Största lager af bästa **svenska** och **utländska** fabrikat.
OBS.! **Hufvuddepot** för **Kgl. Hofleverantörerna *Malmsjö*** o. ***Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer*** samt Orglar från **Skandinaviska Orgelfabriken.**
Begagnade instrument tagas i utbyte.
Bekväma betalningsvillkor.
☞ Stort lager af prima uthyrningsinstrumenter.
Gust. Pettersson & C:os A.-B.
Malmskilnadsg. 13, Stockholm.
Föreståndare
Dir. Albert Lindström.
Etablerad 1870.
R. T. 67 32. A. T. 78 31.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97

Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.
Frans J. Huss.

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 31:a årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1911 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

OBS.! Biografier och porträtt i n:o 1: Julia Claussen — Oscar Bolander — Bror Beckman; n:o 2: Ermanno Wolf-Eerrari — Brysselstråkkvartetten; n:o 3: Ignaz Friedman — C. F. Lundqvist — Franz von Vecsey; n:o 4: Johan Agrell — Wilhelmina Fundin — Joan Manén; n:o 5: Elfrida Andrée — Karl Valentin — César Thomson.

Äldre musikbilagor

Svensk Musiktidnings

Musikalbum

I—XV — 1887—1901,

hvardera innehållande några *pianostycken* och en *sång* säljas särskildt å Expeditionen till halfva ursprungliga priset (1 kr.) à **50 öre.**

- Innehåll -

Carl Nordberger (med porträtt). — Otokar Sevcik. En violinpedagog. (med porträtt) af Carl Nordberger. — »Telemaks friarfärd». Comedi i 5 akter af Jules Lemaître och Maurice Donnay. Musik af Claude Terasse. Textinnehåll — Från Rivieran. Federico Carása. Hirchmanns »La danseuse de Tanágra» etc., af Anteros. — — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från våra grannland. — Från andra land. — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1911.